

12 december 2002

NR. 16. (02/11) OPZEGGING VAN TOELATINGSOVEREENKOMST VAN GYNAECOLOOG
ONRECHTMATIG.

De door prof. O aanbevolen maatregelen zijn dan ook terecht niet alleen door de Inspectie, maar ook door de Raad van Bestuur overgenomen. Het Scheidsgerecht begrijpt dat het aanbevolen traject gezien moet worden als een laatste poging om tot werkbare verhoudingen te komen. De Raad van Bestuur heeft dit traject ingezet door zich te wenden tot de NVOG. Uit de opdrachtomschrijving die aan de gynaecologen bekend was uit het concept van 23 augustus 2001 volgt dat in elk geval de aanbevolen bemiddeling onderdeel was van de opdracht.

De NVOG-commissie, noch de Raad van Bestuur, hebben de gynaecologen er over geïnformeerd dat de commissie de uitvoering van haar primaire opdracht niet mogelijk achtte alvorens door de commissie werd overgegaan tot het formuleren van de verdere adviezen welke door de directie werden overgenomen en aan het voornemen tot opzegging en de opzegging zelf van de toelatingsovereenkomst ten grondslag gelegd.

Aldus is het in het vooruitzicht gestelde traject, dat kennelijk mede de instemming van eiser had, buiten medeweten en medewerking van eiser afgebroken en niet voortgezet. Gedaagde heeft hiermee onzorgvuldig gehandeld ten opzichte van eiser. Alvorens het traject af te breken had de Raad van Bestuur de conclusie van de NVOG-commissie dat bemiddeling niet mogelijk werd geacht aan de gynaecologen dienen voor te leggen en zich na overleg met de gynaecologen dienen te beraden over de weg die vervolgens zou worden ingeslagen.

(Op dezelfde datum is een arbitraal vonnis gewezen van dezelfde strekking in een parallel-zaak)

SCHEIDSGERECHT GEZONDHEIDSZORG

Kenmerk: 02/11

Arbitraal vonnis in de zaak van:

A,
wonende te Z,
eiser,
gemachtigde: mr. H.W.P.B. Taminiau,

tegen

De **STICHTING B**,
gevestigd te Y, verder ook te noemen "het B Ziekenhuis",
gedaagde,
gemachtigde: Prof.mr. J.H. Hubben.

1 De procesgang

- 1.1 Eiser heeft bij memorie van eis, zoals verzonden aan het Scheidsgerecht bij brief van 18 juli 2002, het Scheidsgerecht verzocht:
- primair, bij arbitraal vonnis, te verklaren dat de opzegging van de toelatingsovereenkomst niet rechtsgeldig respectievelijk zonder rechtsgevolg is, en daarbij gedaagde te verplichten alsnog uitvoering te geven aan de in het NVOG-eindrapport genoemde optie twee.
 - subsidiair, voor het geval de toelatingsovereenkomst wordt beëindigd, vordert eiser (materiële en immateriële) schadevergoeding.
 - gedaagde te veroordelen in de kosten van de arbitrage en de buitengerechtelijke kosten.
- 1.2 Gedaagde heeft bij memorie van antwoord van 26 augustus verweer gevoerd.
- 1.3 Op 11 september 2002 heeft de mondelinge behandeling plaatsgevonden. Ter zitting waren tegenwoordig eiser, bijgestaan door mr. H.W.P.B. Taminiau, diens gemachtigde, en vergezeld door zijn echtgenote mevrouw C, terwijl voor eiser als informanten ter zitting aanwezig waren de heren drs. D, gynaecoloog, Prof. dr. E, gynaecoloog, en drs. F, huisarts.

- 1.4 Voorts was aanwezig gedaagde, vertegenwoordigd door de heer drs. G, voorzitter van de Raad van Bestuur, bijgestaan door mr. J.H. Hubben, haar gemachtigde, terwijl als informanten ter zitting aanwezig waren de heer drs. H, voorzitter medische staf en de heren drs. I en drs. K, beide gynaecoloog en lid bemiddelingscommissie NVOG.
- 1.5 Tot slot waren aanwezig mevrouw mr. M.D Gremmen, kantoorgenoot van mr. Taminiau, en mevrouw mr. A.L. Heinen, kantoorgenoot van mr. Hubben.
- 1.6 Eiser heeft ter gelegenheid van bovengenoemde mondelinge behandeling zijn eis vermeerderd in die zin dat het Scheidsgerecht verzocht wordt te bepalen dat beëindiging van de toelatingsovereenkomst wordt opgeschort zolang de uitkomst van de visitatie niet bekend is. Bij brief van 5 september 2002 heeft eiser deze vermeerdering van eis, (wederom) gewijzigd en verzocht bij wege van voorlopige voorziening te bepalen dat eiser toegelaten blijft zolang het Scheidsgerecht niet ten gronde heeft beslist. Voorts verzoekt eiser het Scheidsgerecht - bij wege van voorlopige voorziening - gedaagde te verplichten eiser toegelaten te houden tot het B Ziekenhuis totdat eiser een aanstelling elders heeft verkregen, indien en voorzover het Scheidsgerecht de primaire vordering van eiser afwijst. Eiser heeft het Scheidsgerecht in deze brief van 5 september 2002 tevens verzocht een nader deskundigenbericht te gelasten dan wel te bepalen dat gedaagde hiertoe het initiatief dient te nemen.
- 1.7 Op 7 oktober 2002 heeft de voorzetting van de mondelinge behandeling plaatsgevonden. Ter zitting waren tegenwoordig eiser, bijgestaan door mr. Taminiau, diens gemachtigde, en vergezeld door zijn echtgenote mevrouw C. Eiser heeft een viertal personen als getuigen naar voren gebracht. Het betroffen de heer dr. K, gynaecoloog, de heer Prof. dr. E, gynaecoloog, de heer L, neuroloog, en de heer M, anesthesist.
Voorts was bij de voortgezette mondelinge behandeling aanwezig gedaagde, vertegenwoordigd door de heren drs. G en drs. N, respectievelijk voorzitter en lid van de Raad van Bestuur, bijgestaan door mr. Hubben, haar gemachtigde, terwijl als informanten ter zitting aanwezig waren de heer prof. dr. O, gynaecoloog, de heer drs. H, voorzitter stafbestuur Y en de heren drs. I en drs. J, beiden gynaecoloog en lid van de bemiddelingscommissie NVOG. Tot slot waren aanwezig mevrouw mr. A.L. Heinen, kantoorgenoot van mr. Hubben, en mevrouw mr. M.D Gremmen, kantoorgenoot van mr. Taminiau.
- 1.8 Op 29 oktober 2002 heeft het Scheidsgerecht op verzoek van eiser als voorlopige voorziening bepaald, dat het gedaagde niet is toegestaan effectieve uitvoering te geven aan de beëindiging van de toelatingsovereenkomst zolang het Scheidsgerecht niet ten gronde heeft beslist.

2 De samenvatting van het geschil

- 2.1 Gedaagde is op basis van een toelatingsovereenkomst als gynaecoloog toegelaten tot het B Ziekenhuis, dat wordt geëxploiteerd door gedaagde.
- 2.2 Naast eiser is nog één andere gynaecoloog toegelaten tot het ziekenhuis van gedaagde. De twee andere gynaecologen zijn bij het B Ziekenhuis in loondienst getreden, met als consequentie dat de sedert 1985 bestaande maatschap tussen de vier gynaecologen is ontbonden. Het dienstverband van één van die twee gynaecologen is inmiddels beëindigd.
- 2.3 Binnen de groep gynaecologen is sedert enige jaren sprake van problemen in het communicatieve vlak. Pogingen zowel op initiatief van de gynaecologen als op initiatief van gedaagde hebben niet kunnen leiden tot een bevredigende oplossing van deze problemen.
- 2.4 Naar aanleiding van een ernstig incident met betrekking tot een patiënte van een collega gynaecoloog van eiser in juni 2000 heeft prof.dr. O op verzoek van de Raad van Bestuur een rapportage (uitgebracht 19 april 2001) opgesteld. De rapporteur concludeert dat de communicatie tussen de vier gynaecologen zodanig slecht is dat deze op zichzelf een gevaar voor de kwaliteit en de continuïteit van zorg oplevert.
- 2.5 De belangrijkste aanbeveling te vinden in de rapportage hield in dat de Raad van Bestuur, stafbestuur en de vier gynaecologen gezamenlijk, maar met behulp van professionele ondersteuning door bijvoorbeeld een mediator, een plan zouden opstellen dat zou leiden tot een aanzienlijke verbetering van de communicatie en het werkklimaat.

- 2.6 De inspecteur voor de Gezondheidszorg, die omtrent het incident met bovengenoemde patiënte was ingelicht en inzage had gekregen in de rapportage van prof.dr. O, deelde gedaagde bij brief van 9 juli 2001 mede dat hij verwachtte dat, gelet op de aanbevelingen zoals te vinden in de rapportage, op korte termijn een gezaghebbende gynaecoloog zou worden aangesteld om als supervisor en mediator uitvoering te geven aan verbetering van de communicatie en het werkklimaat. De Raad van Bestuur heeft bij brief van 30 juli 2001 aan de gynaecologen laten weten deze aanbevelingen integraal over te nemen.
- 2.7 Bij brief van 23 augustus 2001 heeft de heer drs. N, lid van de Raad van Bestuur van gedaagde, aan de gynaecologen een concept voorgelegd van een brief aan de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG) waarin hij laat weten dat de gynaecologen en de Raad van Bestuur gezamenlijk de opdracht verstrekken om *‘een bemiddelingstraject in gang te zetten dat zal leiden tot een bindend advies van de bemiddelingscommissie’*. Laatstgenoemde brief is vervolgens aan de NVOG verzonden.
- 2.8 Een NVOG-commissie bestaande uit een tweetal leden, de heren drs. I en drs. J, heeft bovenstaande opdracht aanvaard. In het kader van het onderzoek heeft deze commissie zowel gesproken met de gynaecologen als met een aantal andere personen, werkzaam binnen het B Ziekenhuis. Eiser stelt dat hij meende dat de gesprekken steeds plaatsvonden in het kader van de bemiddeling zoals aanbevolen door prof. O.
- 2.9 Het concept-rapport van deze commissie is door gedaagde bij brief van 24 januari 2002 aan eiser aangeboden met het verzoek het op feiten en data te controleren en eventuele omissies aan te geven. In dit concept was paragraaf 9 (adviezen) nog niet ingevuld.
- 2.10 Bij brief van 18 februari 2002 heeft de secretaris van het bestuur van de NVOG het eindrapport van de beide leden van de NVOG-commissie aangeboden aan de Raad van Bestuur van gedaagde. In dit NVOG-eindrapport komt de commissie tot de conclusie dat de opdracht tot bemiddeling niet te vervullen is. De commissie heeft voorts – op eigen initiatief, althans buiten medeweten van de gynaecologen om, althans van eiser – een aantal adviezen c.q. visies gegeven over de toekomst van de gynaecologie in het B Ziekenhuis. Met betrekking tot het door de commissie beoogde doel *“optimale organisatie dagelijkse zorg”* worden twee opties gegeven. Eén van de opties heeft als consequentie dat eiser niet meer als gynaecoloog werkzaam zou kunnen zijn in het B Ziekenhuis.
- 2.11 Gedaagde heeft bij brief van 21 maart 2002 het voornemen tot opzeggen van de toelatingsovereenkomst aan eiser kenbaar gemaakt, waarbij zij een uitdrukkelijk beroep doet op de bevindingen van de NVOG-commissie, en heeft eiser uitgenodigd voor een hoorzitting. Bij dezelfde brief wordt het rapport aan eiser toegezonden; nu met de adviezen in paragraaf 9. Vervolgens heeft gedaagde bij brief van 25 april 2002 de toelatingsovereenkomst opgezegd. De grondslag voor de opzegging wordt vrijwel uitsluitend ontleend aan het NVOG-rapport met name uit optie 1.

3 De bevoegdheid van het Scheidsgerecht

- 3.1 Tussen partijen bestaat uitdrukkelijk overeenstemming omtrent het feit dat het Scheidsgerecht bevoegd is om kennis te nemen van het geschil en dat dit geschil overeenkomstig het Arbitragereglement van het Scheidsgerecht dient te worden beslecht bij arbitraal vonnis.

4 De beoordeling van het geschil

- 4.1 Uit de stellingen van partijen en de overgelegde rapportages blijkt dat er sprake is van een buitengewoon zorgwekkende situatie binnen deze vakgroep gynaecologie. Het schort aan een behoorlijke communicatie tussen de gynaecologen onderling en met de verpleegkundigen. Er is geen maatschap omdat twee gynaecologen in loondienst zijn gegaan en twee zelfstandig zijn gebleven. Ook zijn er geen werkbare samenwerkingsafspraken tussen de gynaecologen onderling. Er zijn in het verleden pogingen gedaan om in de situatie verbetering te brengen. Deze hebben niet tot het beoogde resultaat geleid.
- 4.2 De door prof. O aanbevolen maatregelen zijn dan ook terecht niet alleen door de Inspectie, maar ook door de Raad van Bestuur overgenomen. Het Scheidsgerecht begrijpt dat het aanbevolen traject gezien

moet worden als een laatste poging om tot werkbare verhoudingen te komen. De Raad van Bestuur heeft dit traject ingezet door zich te wenden tot de NVOG. Uit de opdrachtschrijving die aan de gynaecologen bekend was uit het concept van 23 augustus 2001 volgt dat in elk geval de aanbevolen bemiddeling onderdeel was van de opdracht. Dit volgt ook uit het gestelde in paragraaf 1 van het rapport van de NVOG-commissie, waarin bovendien wordt gesteld dat het 'bindend advies' niet geldt voor de gynaecologen.

- 4.3 De tekst van voormeld rapport, met uitzondering van de adviezen in paragraaf 9, geven een grondige beschrijving en een analyse van de situatie. In paragraaf 9 van de eindversie van het rapport volgt de conclusie dat de commissie de uitvoering van de opdracht tot bemiddeling niet mogelijk acht en gaat de commissie over tot het formuleren van adviezen, inhoudende 2 opties waarvan één optie er onder meer toe strekt dat eiser het ziekenhuis zal moeten verlaten.
- 4.4 De NVOG-commissie, noch de Raad van Bestuur, hebben de gynaecologen er over geïnformeerd dat de commissie de uitvoering van haar primaire opdracht niet mogelijk achtte alvorens door de commissie werd overgegaan tot het formuleren van de verdere adviezen in paragraaf 9 en door de directie die adviezen werden overgenomen en aan het voornemen tot opzegging en de opzegging zelf van de toelatingsovereenkomst ten grondslag gelegd.
- 4.5 Aldus is het door prof. O, de Inspectie en de Raad van Bestuur in het vooruitzicht gestelde traject, dat kennelijk mede de instemming van eiser had, buiten medeweten en medewerking van eiser afgebroken en niet voortgezet. Gedaagde heeft hiermee onzorgvuldig gehandeld ten opzichte van eiser. Alvorens het traject af te breken had de Raad van Bestuur de conclusie van de NVOG-commissie dat bemiddeling niet mogelijk werd geacht aan de gynaecologen dienen voor te leggen en zich na overleg met de gynaecologen dienen te beraden over de weg die vervolgens zou worden ingeslagen.
- 4.6 Hetgeen hiervoor werd overwogen brengt mee dat de opzegging van de toelatingsovereenkomst op onzorgvuldige wijze is tot stand gekomen en dientengevolge zonder rechtsgevolgen dient te blijven.
- 4.7 Overigens acht het Scheidsgerecht het primair gevorderde niet toewijsbaar. Aan een keuze tussen de beide opties uit het NVOG rapport kan het Scheidsgerecht niet toekomen. De Raad van Bestuur dient immers de draad weer op te pakken waar het traject werd afgebroken. De ernst van de situatie, zoals deze blijkt uit hetgeen hierboven onder 4.1 en 4.2 werd overwogen en uit de constatering in het rapport van de NVOG-commissie sluit op zich niet uit dat te zijner tijd de Raad van Bestuur een gemotiveerde zelfstandige keuze maakt voor een van beide opties.
- 4.8 Nu geen van beide partijen volledig in het gelijk is gesteld zal omtrent de kosten worden beslist zoals hierna onder 5.2 te vermelden.

5 De beslissing

Het Scheidsgerecht geeft het volgende arbitraal vonnis:

- 5.1 De opzegging van de toelatingsovereenkomst dient zonder rechtsgevolg te blijven.
- 5.2 Gedaagde wordt verwezen in de kosten van het Scheidsgerecht, begroot op €7.642,61 overigens dienen partijen elk hun eigen kosten te dragen. Het Scheidsgerecht brengt zijn kosten ten laste van het door eiser gestorte voorschot. Gedaagde dient deze kosten aan eiser te vergoeden.
- 5.3 Hetgeen anders of meer is gevorderd wordt afgewezen.

Aldus gewezen te Utrecht op 12 december 2002 door prof. mr. T.A.W. Sterk, voorzitter, dr. mr. H. Bookelman en drs. E. van der Zwaan, arbiters, met bijstand van mr. drs. J.C.W. de Sauvage Nolting als griffier.